

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Požega

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

OPĆINA VELIKA

Požega, svibanj 2009.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O OPĆINI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Financijski izvještaji	2
II.	REVIZIJA ZA 2009.	7
	Ciljevi i područja revizije	7
	Metode i postupci revizije	7
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.	7
	Nalaz za 2009.	9
III.	MIŠLJENJE	13

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Požega

Klasa: 041-01/09-02/1
Urbroj: 613-13-10-6

Požega, 7. svibnja 2010.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
OPĆINE VELIKA ZA 2009.

Na temelju odredbi članaka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 – pročišćeni tekst i 177/04) obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje općine Velika (dalje u tekstu: Općina) za 2009.

Revizija je obavljena u razdoblju od 15. siječnja do 7. svibnja 2010.

Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. PODACI O OPĆINI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06-isp., 16/07-isp. i 95/08) utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Požeško-slavonske županije. Općina pripada drugoj skupini područja od posebne državne skrbi (Narodne novine 86/08), te obuhvaća 24 naselja s ukupno 5 826 stanovnika (prema popisu stanovništva iz 2001.). Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08 i 36/09) u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove koje se odnose na: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje upravnih, stručnih, te pomoćno-tehničkih poslova iz samoupravnog djelokruga Općine, ustrojeni su upravni odjel u okviru kojega su ustrojena tri odsjeka: odsjek za gospodarenje prostorom i komunalno gospodarstvo, financije, te odsjek za opće poslove. Općina ima 19 zaposlenika, od čega 12 zaposlenika na provođenju programa Pomoć u kući starijim osobama. Ima jednog proračunskog korisnika u kojemu rade tri zaposlenika. Statut i drugi opći akti usklađeni su s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 109/07). Općinsko vijeće ima 13 članova. Odgovorna osoba za izvršavanje proračuna je načelnik Vlado Boban.

Financijski izvještaji

Općina je obvezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o novčanim tijekovima, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama i Bilješke.

a) Izvještaj o prihodima, rashodima i izdacima

Prihodi su planirani u iznosu 15.910.500,00 kn, a ostvareni su u iznosu 12.477.741,00 kn, što je za 3.462.759,00 kn ili 21,8% manje od planiranih. U odnosu na prethodnu godinu ostvareni su u većem iznosu za 2.102.984,00 kn ili 20,3%. Znatno ispod plana ostvareni su prihodi od pomoći za 1.189.253,00 kn ili 21,4% i prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima za 2.020.079,00 kn ili 62,8%. Drugi prihodi poslovanja ostvareni su u iznosu 5.609,00 kn i nisu planirani, a odnose se na donaciju fizičke osobe. U okviru prihoda od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima planirani su prihod od sudske presude u iznosu 2.100.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 30.000,00 kn, što je za 2.070.000,00 kn ili 98,5% manje od plana.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2009.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2009.

u kn

Redni broj	Prihodi	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel ostvarenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi poslovanja	15.550.500,00	12.218.321,00	78,6	98,2
1.1.	Prihodi od poreza	6.125.000,00	6.020.068,00	98,3	48,4
1.1.1.	Porez na dohodak	5.750.000,00	5.676.392,00	98,7	45,6
1.1.2.	Porez na promet nekretninama	220.000,00	204.022,00	92,7	1,6
1.1.3.	Općinski porezi	155.000,00	139.654,00	90,1	1,1
1.2.	Pomoći	5.567.000,00	4.377.747,00	78,6	35,2
1.2.1.	Tekuće pomoći	4.069.400,00	4.030.147,00	99,0	32,4
1.2.2.	Kapitalne pomoći	1.497.600,00	347.600,00	23,2	2,8
1.3.	Prihodi od imovine	641.500,00	617.976,00	96,3	5,0
1.3.1.	Prihodi od financijske imovine	5.000,00	18.131,00	362,6	0,1
1.3.2.	Prihodi od nefinancijske imovine	636.500,00	599.845,00	94,2	4,8
1.4.	Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima	3.217.000,00	1.196.921,00	37,2	9,6
1.4.1.	Komunalna naknada i doprinos	700.000,00	626.869,00	89,6	5,0
1.4.2.	Drugi prihodi po posebnim propisima	2.517.000,00	570.052,00	22,6	4,6
1.5.	Drugi prihodi poslovanja	0,00	5.609,00	-	-
2.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	360.000,00	229.420,00	63,7	1,8
2.1.	Prihodi od prodaje neproizvedene imovine	340.000,00	218.601,00	64,3	1,8
2.2.	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	20.000,00	10.819,00	54,1	-
	Ukupno	15.910.500,00	12.447.741,00	78,2	100,0

Najznačajniji udjel imaju prihodi od poreza na dohodak u iznosu 5.676.392,00 kn ili 45,6%, pomoći u iznosu 4.377.747,00 kn ili 35,2%, te prihodi od komunalne naknade i doprinosa u iznosu 626.869,00 kn ili 5,0% ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 2.114.333,00 kn i čine 17,0%. Uvedeni su svi općinski porezi, a prerez porezu na dohodak nije uveden.

Prihodi koji imaju zakonom propisanu namjenu odnose se na: prihode od pomoći, naknade od koncesija, zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, spomeničku rentu, naknade za gradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, komunalnu naknadu, komunalni doprinos, šumski doprinos, eksploatacija mineralnih sirovina, donacije pravnih osoba, prihode od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo i prodaja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Ostvareni su u iznosu 6.034.076,00 kn i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima iznosi 48,4%. Od toga je za propisane namjene utrošeno 5.894.261,00 kn, a 139.815,00 kn nije utrošeno i nalazi se na žiro računu proračuna.

U tablici broj 2 daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima i izdacima za 2009.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi i izdaci za 2009.

Redni broj	Rashodi i izdaci	Planirano	Izvršeno	u kn	
				Izvršenje u %	Udjel izvršenja u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi poslovanja	11.221.801,00	10.148.750,00	90,4	79,0
1.1.	Rashodi za zaposlene	1.693.500,00	1.603.338,00	94,7	12,5
1.2.	Materijalni rashodi	6.406.001,00	5.555.766,00	86,7	43,3
1.2.1.	Naknade troškova zaposlenima	128.000,00	110.914,00	86,7	0,9
1.2.2.	Rashodi za materijal i energiju	788.000,00	704.918,00	89,5	5,5
1.2.3.	Rashodi za usluge	4.427.901,00	3.725.249,00	84,1	29,0
1.2.4.	Drugi nespomenuti rashodi poslovanja	1.062.100,00	1.014.685,00	95,5	7,9
1.3.	Financijski rashodi	215.000,00	237.041,00	110,3	2,0
1.4.	Naknade građanima i kućanstvima	968.300,00	923.738,00	95,4	7,2
1.5.	Drugi rashodi poslovanja	1.939.000,00	1.828.867,00	94,3	14,0
1.5.1.	Tekuće donacije	1.639.000,00	1.432.390,00	87,4	11,0
1.5.2.	Kapitalne pomoći	100.000,00	216.392,00	216,4	1,7
1.5.3.	Kazne, penali i naknade štete	180.000,00	180.085,00	100,0	1,3
1.5.4.	Drugi rashodi	20.000,00	0,00	-	-
2.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	997.500,00	843.914,00	84,6	6,6
2.1.	Rashodi za nabavu neproizvedene imovine	65.000,00	69.754,00	107,3	0,6
2.2.	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	932.500,00	774.160,00	83,0	6,0
3.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	1.820.000,00	1.849.284,00	101,6	14,4
3.1.	Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova	1.820.000,00	1.849.284,00	101,6	14,4
4.	Pokriće manjka prihoda i primitaka iz ranijih godina	1.871.199,00	0,00	-	-
Ukupno		15.910.500,00	12.841.948,00	80,7	100,0
Manjak prihoda			394.207,00		

Rashodi i izdaci planirani su u iznosu 15.910.500,00 kn, a izvršeni su u iznosu 12.841.948,00 kn, što je za 3.068.552,00 kn ili 19,3% manje od planiranih. Manjak prihoda nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 394.207,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 1.871.199,00 kn, a manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 2.265.406,00 kn, što čini 18,1% ostvarenih prihoda.

Dospjele obveze iznose 9.692.431,00 kn ili 77,9% ukupno ostvarenih prihoda. Stoga se predlaže izraditi program mjera radi pokrića manjka prihoda, te voditi računa o preuzimanju daljnjih obveza, kako bi se proračunska sredstva u narednim fiskalnim razdobljima koristila ravnomjerno za zadovoljavanje svih javnih potreba koje su u nadležnosti Općine.

Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za materijalne rashode u iznosu 5.555.766,00 kn ili 43,3% (unutar kojih rashodi za usluge iznose 3.725.249,00 kn ili 67,1%), izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova 1.849.284,00 kn ili 14,4%, drugi rashodi poslovanja 1.828.867,00 kn ili 14,0%, te rashodi za zaposlene 1.603.338,00 kn ili 12,5% ukupno izvršenih rashoda i izdataka. Drugi rashodi, financijski rashodi, naknade građanima i kućanstvima i rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 2.004.693,00 kn i imaju udjel 15,6%.

U iznosu većem od plana izvršeni su financijski rashodi za 22.041,00 kn ili 10,3%. Odnose se na rashode za otplatu kamata. Prema odredbi članka 55. stavak 2. Zakona o proračunu otplate glavnice i kamata državnog duga i državnih jamstava mogu se izvršavati u iznosima iznad planiranih. Kapitalne pomoći izvršene su u iznosu većem od plana za 116.392,00 kn ili 116,4%. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 7. Zakona o proračunu.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2009., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 53.004.090,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2009.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, te obveze i vlastiti izvori
početkom i koncem 2009.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2009.	31. prosinca 2009.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	21.119.082,00	10.116.319,00	81,9
2.	Financijska imovina	43.598.536,00	42.887.771,00	98,4
2.1.	Novčana sredstva	1.373.857,00	420.381,00	30,6
2.2.	Potraživanja	36.435.984,00	36.678.695,00	100,6
2.3.	Dani zajmovi	1.124.195,00	1.124.195,00	100,0
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	4.664.500,00	4.664.500,00	100,0
	Ukupno imovina	64.717.618,00	53.004.090,00	81,9
3.	Obveze	11.860.285,00	9.728.796,00	82,0
4.	Vlastiti izvori	52.857.333,00	43.275.294,00	81,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	64.717.618,00	53.004.090,0	81,9
	Izvanbilančni zapisi	6.567.557,00	7.692.933,00	117,1

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost zemljišta u iznosu 1.214.849,00 kn, građevinskih objekata 6.723.312,00 kn, opreme 307.201,00 kn, prijevoznih sredstava 100.003,00 kn, višegodišnji nasadi 27.000,00 kn, nematerijalne proizvedene imovine (računalni programi, urbanistički plan i drugo) 78.049,00 kn i građevinski objekti u pripremi (kolektor i dječji vrtić) 1.665.905,00 kn. Građevinski objekti u pripremi koji se odnose na izgradnju športske dvorane smanjeni su u iznosu 10.920.274,00 kn ili 86,8% u odnosu na početno stanje nakon što je športska dvorana završena i prenesena u vlasništvo osnovne škole.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 420.381,00 kn, dane zajmove 1.124.195,00 kn, dionice i udjele u glavnici 4.664.500,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja 36.284.041,00 kn, potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine 117.590,00 kn i druga potraživanja 277.064,00 kn. Potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 686.320,00 kn, općinske poreze 509.964,00 kn, komunalni doprinos 157.502,00 kn, kamate na oročena sredstva 138.926,00 kn, naknadu za priključenje na vodovodnu mrežu 141.311,00 kn, druga potraživanja 136.811,00 kn i potraživanja prijavljena u stečajnu masu u iznosu 34.513.207,00 kn (za neizvedene, a plaćene radove, naplaćena (aktivirana) jamstva, dana jamstva za čiju su naplatu pokrenuti sudski sporovi, dane pozajmice i predujmove, komunalni doprinos, komunalnu naknadu, te druga potraživanja s obračunanim kamatama). Žiro račun Općine bio je u blokadi 26 dana tijekom 2009. te od 11. veljače do 2. ožujka 2010. u iznosu 2.140.153,00 kn zbog naplate zadužnice izdane u 2001. za otplatu dugoročnog kredita za izgradnju športske dvorane.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 2.906.522,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine 56.330,00 kn, obveze za izdane vrijednosne papire 5.600.672,00 kn i obveze za primljene zajmove 1.165.272,00 kn. Obveze za izdane vrijednosne papire odnosi se na dana jamstva prethodnih godina trgovačkom društvu u većinskom vlasništvu Općine, koje je od ožujka 2008. u stečaju.

Izvanbilančni zapisi odnose se na potraživanja od Požeško-slavonske županije za radove na izgradnji i uređenju okoliša športske dvorane u iznosu 7.085.598,00 kn, potraživanje od trgovačkog društva u suvlasništvu Općine za sredstva za razvoj odvodnje i vodoopskrbe u iznosu 4.941,00 kn i potraživanja za prihode od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države koja nisu dospjela u iznosu 602.394,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2009.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te izvršenje rashoda i izdataka u skladu s planom,
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava, te
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje općine Velika.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz proračuna, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji vezani uz pojedine aktivnosti za Općinu u cjeline. Obavljeni su razgovori s načelnikom i zaposlenikom Općine i pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2008.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Općine za 2008., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Općini je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti Državni ured za reviziju naložio je korištenje prihoda od eksploatacije mineralnih sirovina u skladu s propisanim namjenama za gospodarski razvoj i zaštitu okoliša i prirode. Naložio je poduzimanje raspoloživih mjera za naplatu dospjelih potraživanja u skladu sa zakonskim odredbama. Državni ured za reviziju predložio je izraditi program mjera radi financiranja dospjelih obveza, kako bi se proračunska sredstva u narednim fiskalnim razdobljima koristila ravnomjerno za zadovoljavanje svih javnih potreba koje su u nadležnosti Općine.

Revizijom za 2009. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, a koji su u postupku izvršenja.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- Prihodi od eksploatacije mineralnih sirovina korišteni su u skladu s propisanim namjenama.

Nalozi u postupku izvršenja:

- Poduzimanje mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda.
- Izrada programa mjera radi financiranja dospjelih obveza.

Općina je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2009.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: unutarnje ustrojstvo i djelokrug rada, sustava unutarnjih financijskih kontrola, financijski izvještaji, donošenje proračunskih dokumenata, računovodstvo poslovanje, prihodi, rashodi i postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola, računovodstveno poslovanje, prihode i rashode.

1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 141/06), Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 35/08) i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna (Narodne novine 35/08). Općina nije uspostavila i razvila financijsko upravljanje i kontrole u skladu s propisima koji uređuju ovo područje. Plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola nije donesen, a voditelj za financijsko upravljanje i kontrolu nije imenovan, što nije u skladu s odredbama članka 8. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Osoba zadužena za nepravilnosti i prijave nije imenovana, što nije u skladu s odredbama članka 36. navedenoga Zakona. Odredbama članka 3. Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola propisano je da je čelnik obavezan provoditi aktivnosti vezane uz ovaj sustav, ako ne imenuje voditelja za financijsko upravljanje i kontrolu i ne uspostavi druge organizacijske oblike.

Prema zakonskim odredbama Općina nije obvezna organizirati obavljanje poslova unutarnje revizije.

Državni ured za reviziju nalaže imenovanje voditelja za financijsko upravljanje i kontrolu, te izradu plana uspostave financijskog upravljanja i kontrole kojim će se naznačiti sve aktivnosti i rokovi unutar kojih je potrebno uspostaviti i razvijati ovaj sustav u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Nalaže se imenovati osobu zaduženu za nepravilnosti i prijave.

1.2. *Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i u obrazloženju navodi da će postupiti u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.*

2 Računovodstveno poslovanje

2.1. Općine je u travnju 2008. stečajnom upravitelju trgovačko društvo u suvlasništvu Općine (vlasništvo 51,0%) uputila zahtjev za izdvajanje objekata odvodnje iz stečajne mase. Ulaganja u objekte odvodnje u razdoblju od 2001. do 2008. iznose 10.526.346,00 kn. U prosincu 2009. donesena je presuda kojom je Općina vlasnik uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, glavnog kolektora kanalizacijskog sustava sa kanalizacijskim sustavom, ulične kanalizacije u naselju, te idejnog projekta odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja.

Općina imovinu nije evidentirala u svojim poslovnim knjigama, što nije u skladu s odredbama članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/07 i 127/07) kojima je propisano da su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

2.2. *Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.*

3. Prihodi

3.1. Prihodi proračuna planirani su u iznosu 15.910.500,00 kn, a ostvareni su u iznosu 12.447.741,00 kn, što je za 3.462.459,00 kn ili 21,8% manje od plana.

Potraživanja koncem 2009. iskazana su u iznosu 36.678.695,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 36.480.063,00 kn, a nedospjela 198.632,00 kn. Potraživanja starija od jedne godine iznose 35.803.980,00 kn, dok potraživanja do starosti jedne godine iznose 676.083,00 kn. U odnosu na stanje koncem 2008. potraživanja su veća za 242.711,00 kn ili 0,6%. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 36.284.040,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 117.591,00 kn i druga potraživanja u iznosu 277.064,00 kn.

Dospjela potraživanja za prihode poslovanja iznose 36.103.963,00 kn i odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 582.475,00 kn, općinske poreze 509.964,00 kn, komunalni doprinos 123.500,00 kn, kamate na oročena sredstva 138.926,00 kn, naknadu za priključenje na vodovodnu mrežu 141.311,00 kn, druga dospjela potraživanja 94.580,00 kn i potraživanja prijavljena u stečajnu masu u iznosu 34.513.207,00 kn.

Za potraživanja od komunalne naknade, naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture, komunalnog doprinosa, kamate na oročena sredstva, prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države u iznosu 1.080.792,00 kn, osim slanja opomena nisu poduzimane druge mjere naplate. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08), tijela jedinice lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdatak u skladu s namjenama, te se prihodi proračuna ubiru i uplaćuju u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima, neovisno o visini prihoda planiranih u proračunu. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08) zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje mjera za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

3.2. *Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i u obrazloženju navodi da je za naplatu potraživanja u tijeku priprema dokumentacije za provođenje prisilne naplate.*

4. Rashodi i izdaci

- 4.1. Rashodi i izdaci planirani su u iznosu 15.910.500,00 kn, a izvršeni su u iznosu 12.841.948,00 kn, što je za 3.068.552,00 kn ili 19,3% manje od planiranih. Manjak prihoda nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 394.207,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 1.871.199,00 kn, a manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 2.265.406,00 kn, što čini 18,1% ostvarenih prihoda. Dospjele obveze iznose 9.692.431,00 kn ili 77,9% ukupno ostvarenih prihoda. Stoga se predlaže izraditi program mjera radi pokrića manjka prihoda, te voditi računa o preuzimanju daljnjih obveza, kako bi se proračunska sredstva u narednim fiskalnim razdobljima koristila ravnomjerno za zadovoljavanje svih javnih potreba koje su u nadležnosti Općine.

Rashodi za održavanje komunalne infrastrukture izvršeni su u iznosu 1.967.635,00 kn. Odnose se na rashode za održavanje nerazvrstanih cesta i zimsku službu 757.303,00 kn, održavanje javne rasvjete 645.639,00 kn, te održavanje javnih površina i groblja 564.693,00 kn. Općinska odluka, kojom je prema odredbama članka 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09 i 79/09) trebalo odrediti komunalne djelatnosti od lokalnog značenja nije donesena. Odluka o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije nije usklađena s odredbama članka 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu prema kojima se opskrba plinom od 2004. ne smatra komunalnom djelatnošću. U 2009. dodijeljena je koncesija za obavljanje pogrebnih poslova, dok koncesija za obavljanje dimnjačarskih poslova nije dodijeljena. Program održavanja komunalne infrastrukture donesen je u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Rashodi za održavanje nerazvrstanih cesta izvršeni su u iznosu 634.119,00 kn. Odnose se na redovno održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu 428.376,00 kn, nabavu kamenog materijala i rad strojeva u iznosu 108.231,00 kn, te usluge prijevoza materijala za nasipanje i uređenje bankina u iznosu 97.512,00 kn. Poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjereni su pravnoj osobi na temelju provedenog postupka nabave i odabira ponuditelja. Odluku o odabiru izvođača radova na poslovima održavanja nerazvrstanih cesta nije donijelo predstavničko tijelo. Ugovoreni su radovi nasipanja cesta i čišćenja i uređenja bankina i cestovnih jaraka uz ceste u naseljima na području Općine, za 2009. u iznosu 428.290,00 kn. Ukupno izvedeni radovi prema okončanoj situaciji iznose 428.376,00 kn. Na temelju računa drugih dobavljača izvršeni su rashodi za nabavu kamenog materijala i rad strojeva u iznosu 108.231,00 kn, te usluge prijevoza materijala za nasipanje i uređenje bankina u iznosu 97.512,00 kn, a odnose se na iste vrste poslova na održavanju nerazvrstanih cesta za koje je izvršen odabir izvođača radova. Poslovi održavanja nerazvrstanih cesta povjeravani su drugim izvođačima, iako je prethodno izvršen odabir izvođača radova za navedene poslove.

U okviru rashoda za kapitalne pomoći evidentirani su prijenosi sredstava trgovačkom društvu u suvlasništvu Općine i drugih jedinica lokalne samouprave (vlasnički udjel Općine 4,4%) u iznosu 216.392,00 kn, a odnose se na izgradnju produžetka vodovodne mreže.

Djelatnost trgovačkog društva u suvlasništvu Općine je skupljanje, pročišćavanje i distribucija vode, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda, uklanjanje otpadnih voda, odvoz smeća, sanitarne i slične djelatnosti, izgradnja objekata vodovoda, kanalizacije, plinovoda, niskogradnje i drugih objekata, održavanje zelenih površina, groblja i obavljanje pogrebnih poslova, tržnica na malo, javna rasvjeta, promet i upravljanje nekretninama, investicijsko i tekuće održavanje stambenih objekata, naplata i održavanje javnih parkirališta, te druge djelatnosti. Na temelju ugovora iz svibnja 2009., poslove izgradnje produžetka vodovodne mreže izvodi trgovačko društvo u suvlasništvu Općine, a vrijednost radova iznosi 1.420.000,00 kn. Navedene investicije planirane su u okviru plana investicija trgovačkog društva. Tijekom 2009. izvedeni su radovi u iznosu 616.353,00 kn, a financirani su iz sredstava proračuna, naknade za priključenje na komunalnu infrastrukturu i naknade za razvoj vodoopskrbe. Na temelju zahtjeva trgovačkog društva za doznakom sredstava, kojemu su prilog situacije za izvedene radove, Općina je doznala sredstva u iznosu 216.392,00 kn. Financiranje je izvršeno iz sredstava za razvoj vodoopskrbe koja su prihod proračuna Općine, a prikuplja ih trgovačko društvo, dok je radove u iznosu 399.961,00 kn financiralo trgovačko društvo također iz sredstava razvoja vodoopskrbe (na temelju računa koje je trgovačko društvo ispostavilo do travnja 2008. i naplatilo do rujna 2009., a prije su bila prihod trgovačkog društva). U razdoblju od 2007. do 2009. trgovačkom društvu u suvlasništvu Općine ukupno su prenesena sredstva za izgradnju komunalne infrastrukture u iznosu 298.365,00 kn. Općina nije s trgovačkim društvom uredila imovinsko-pravne odnose, a navedene investicije nisu evidentirane u poslovnim knjigama Općine. Pravni status vodnih građevina utvrđen je odredbama članaka od 23. do 26. Zakona o vodama (Narodne novine 153/09), prema kojima su vodne građevine javna dobra u javnoj uporabi, te mogu biti u vlasništvu javnog isporučitelja vodne usluge ili jedinice lokalne samouprave. Javna vodoopskrba uređena je odredbama članaka od 196. do 216. spomenutog Zakona prema kojima se ove djelatnosti obavljaju kao javna služba od interesa za gradove i općine, te su utvrđeni uvjeti pod kojima radi isporučitelj vodne usluge. Također su, odredbama članka 258. Zakona o vodama, utvrđeni rokovi za usklađenje obavljanja komunalne djelatnosti opskrbe pitkom vodom, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda s odredbama spomenutog Zakona. Pripadnost vodnih naknada propisana je odredbama članka 5. Zakona o financiranju vodnog gospodarstva (Narodne novine 153/09), te je naknada za razvoj prihod javnog isporučitelja vodne usluge, a naknada za priključenje je prihod proračuna Općine. Državni ured za reviziju predlaže pitanje vodoopskrbe i odvodnje te pripadnost vodnih naknada na području Općine urediti u skladu sa zakonskim odredbama.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje općinske odluke kojom će se odrediti komunalne djelatnosti od lokalnog značenja te Odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije uskladiti sa zakonskim odredbama. Nalaže se donošenje odluke o odabiru izvoditelja radova na poslovima održavanja nerazvrstanih cesta od strane predstavničkog tijela, te povjeravanje poslova u skladu s donesenom odlukom o odabiru izvoditelja.

4.2. Općina je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji, obavljena je financijska revizija općine Velika za 2009. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s INTOSAI revizijskim standardima i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Revizija je planirana i obavljena na način koji pruža razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Do konca 2009. Općina nije uspostavila i razvila financijsko upravljanje i kontrole u skladu s propisima koji uređuju ovo područje (točka 1. Nalaza).
 - U poslovnim knjigama Općina nije evidentirala imovinu u vrijednosti 10.526.346,00 kn, koja je po presudi trgovačkog suda izdvojena iz stečajne mase trgovačkog društva u suvlasništvu (točka 2. Nalaza).
 - Koncem godine dospjela potraživanja iznose 36.480.063,00 kn i odnose se na potraživanja za prihode poslovanja i druge prihode u iznosu 1.966.856,00 kn te potraživanja koja su prijavljena u stečajnu masu u iznosu 34.513.207,00 kn. Za naplatu dospjelih potraživanja od komunalne naknade, naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture, komunalnog doprinosa, kamate na oročena sredstva, prodaje poljoprivrednog zemljišta u ukupnom iznosu 1.080.792,00 kn, slane su opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane (točka 3. Nalaza).
 - Manjak prihoda nad rashodima i izdacima tekuće godine iznosi 394.207,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 1.871.199,00 kn, a manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 2.265.406,00 kn, što čini 18,1% ostvarenih prihoda. Dospjele obveze iznose 9.692.431,00 kn ili 77,9% ukupno ostvarenih prihoda. Stoga se predlaže izraditi program mjera radi pokrića manjka prihoda, te voditi računa o preuzimanju daljnjih obveza, kako bi se proračunska sredstva u narednim fiskalnim razdobljima koristila ravnomjerno za zadovoljavanje svih javnih potreba koje su u nadležnosti Općine. Općina je u razdoblju od 2007. do 2009. za izgradnju komunalne infrastrukture trgovačkom društvu, u kojem ima udjele u vlasništvu, prenijela ukupno 298.365,00 kn. Pravni status vodnih građevina utvrđen je odredbama Zakona o vodama, prema kojima su vodne građevine javna dobra u javnoj uporabi, te mogu biti u vlasništvu javnog isporučitelja vodne usluge ili jedinice lokalne samouprave. Stoga je predloženo pitanje vodoopskrbe na području Općine urediti u skladu sa zakonskim odredbama (točka 4. Nalaza).
4. Općina se nalazi u drugoj skupini područja od posebne državne skrbi. Obuhvaća 24 naselja s ukupno 5 826 stanovnika. Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz samoupravnog djelokruga osnovani su upravni odjeli u kojima je zaposleno 19 zaposlenika, a 12 zaposlenika zaposleno je na provođenju programa Pomoć u kući starijim osobama. Proračunski dokumenti doneseni su u skladu sa zakonskim propisima. Prihodi su ostvareni u iznosu 12.447.741,00 kn, a rashodi i izdaci su izvršeni u iznosu 12.841.948,00 kn.

Manjak prihoda i primitaka iskazan je u iznosu 394.207,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodnih godina iznosi 1.871.199,00 kn, te ukupni manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 2.265.406,00 kn, što čini 18,1% ostvarenih prihoda. Dospjele obveze iznose 9.692.431,00 kn ili 77,9% ukupno ostvarenih prihoda. Stoga se predlaže izraditi program mjera radi pokrića manjka prihoda, te voditi računa o preuzimanju daljnjih obveza, kako bi se proračunska sredstva u narednim fiskalnim razdobljima koristila ravnomjerno za zadovoljavanje svih javnih potreba koje su u nadležnosti Općine. U ukupno ostvarenim prihodima vrijednosno su najznačajniji prihodi od poreza u iznosu 5.676.392,00 kn i čine 45,6% ostvarenih prihoda, te od pomoći u iznosu 4.377.747,00 kn ili 35,2%. Prihodi koji imaju propisanu namjenu ostvareni su u iznosu 6.034.076,00 kn i čine 48,4% ukupno ostvarenih prihoda. Za propisane namjene utrošeno je 5.894.261,00 kn, a 139.815,00 kn nije utrošeno i nalazi se na računu proračuna. Koncem 2009. potraživanja iznose 36.678.695,00 kn. Vrijednosno su najznačajnija potraživanja prijavljena u stečajnu masu dva privatna trgovačka društva i komunalnog trgovačkog društva u većinskom vlasništvu Općine u iznosu 34.513.207,00 kn i čine 94,7% ukupnih potraživanja, a sastoje se od potraživanja za neizvedene, a plaćene radove, naplaćena (aktivirana) jamstva, dana jamstva za čiju su naplatu pokrenuti sudski sporovi, dane pozajmice i predujmove, komunalni doprinos, komunalnu naknadu, te druga potraživanja s obračunanim kamatama. Za naplatu dospjelih potraživanja od komunalne naknade, naknade za priključenje na objekte komunalne infrastrukture, komunalnog doprinosa, prodaje poljoprivrednog zemljišta, od naknade od eksploataciju mineralnih sirovina, te šumskog doprinosa u iznosu 1.080.792,00 kn dužnicima su slane opomene, a druge mjere naplate prihoda nisu poduzimane. Stanje danih zajmova iznosi 1.124.195,00 kn, a odnosi se na oročena sredstva ranijih godina za poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva. Stanje zaduženja iznosi 1.165.272,00 kn, a odnosi se na zajam za izgradnju športske dvorane iz 2001. koji je dospio u cijelosti. Obveze za izdane vrijednosne papire iznose 5.600.672,00 kn, a odnosi se na dana jamstva prethodnih godina trgovačkom društvu u većinskom vlasništvu Općine, koje je od ožujka 2008. u stečaju. Općina nije pozajmljivala proračunska sredstva i nije davala suglasnosti za zaduženja. Proračunska sredstva korištena su za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga, za održavanje objekata komunalne infrastrukture, nabavu dugotrajne imovine, subvencije, za socijalne potrebe, školstvo, šport, kulturu i drugo. Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci izvršeni su za materijalne rashode u iznosu 5.555.766,00 kn ili 43,3,7%, otplatu glavnice primljenih zajmova 1.849.284,00 kn ili 14,4%, drugi rashodi poslovanja u iznosu 1.828.867,00 kn ili 14,0%, te za zaposlene 1.603.338,00 kn ili 12,5% ukupno izvršenih rashoda i izdataka. Odluka o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju koncesije nije usklađena s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, a odluka prema kojoj se trebalo odrediti komunalne djelatnosti od lokalnog značaja nije donesena. Kod nabave roba, radova i usluga primijenjeni su propisani postupci nabave. U razdoblju od 2007. do 2009. trgovačkom društvu u suvlasništvu Općine ukupno su prenesena sredstva za izgradnju komunalne infrastrukture u iznosu 298.365,00 kn, te je stoga predloženo na području Općine pitanje vodoopskrbe urediti u skladu sa zakonskim odredbama. Drugo trgovačko društvo u većinskom vlasništvu Općine obavljalo je komunalnu djelatnost poslova odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, a od ožujka 2008. je u stečaju. Presudom trgovačkog suda u prosincu 2009. iz stečajne mase trgovačkog društva izdvajaju se ulaganja Općine u iznosu 10.526.346,00 kn i prenose u imovinu Općine. Do konca 2009. izdvojene komunalne objekte Općina nije unijela u svoju imovinu. Sustav unutarnjih financijskih kontrola nije uspostavljen.